

énekli a kietlen fensíkról s a többi szélverte vad fensíkokon is riasztó látomásokat hajszol. Kain téveteg árnyait látja bolyongni a rémülettől rezes alkonyatokban.

De van lágyabb éneke is, amelyekben a szelídebb andaluziai lélek, a költő másik énje nyilatkozik meg. Könnyed, népi dalformákban jelentkező, rendesen rövid versek ezek. Tárgyuk egy-egy lírai sóhajtás vagy egy régi közmondás felejthetetlen bájú versbefoglalása. Ezekben rendesen az andaluziai arab örökség keleti bölcsesége nyilatkozik meg.

Machado az új spanyol lírának az a költője volt, akiben a legmelegebb emberiesség s a legmélyebb kozmikus szemlélet élt. Férfias egyszerűsége és zárkózottsága mindig a magányt kereste. Iskolát nem teremtett maga körül. Az egyedülálló csúcokra tört s ott társtalan költőként állt keményen, semmi divatnak, befolyásnak nem hódolva.

Előtte hódolt meg a spanyol irodalmi közvélemény, amikor 1927-ben az Akadémia tagjává választották. K. M.

ANTONIO MACHADO VERSEIBŐL

ÉJJEL ÁLMOMBAN

Éjjel, hogy álom szállt le rám,
 Áldott látomás tűnt elém:
 Úgy rémlett, hogy forrás fakadt
 És buzgott szívem közepén.
 Mily titkos medren áradott
 Hozzám a víz s ömlött tova,
 Mint új élet hajnalhíre,
 Melyből nem ittam még soha.
 Éjjel, hogy álom szállt le rám,
 Áldott látomás tűnt elém:
 Úgy rémlett, zsongó méhkas áll
 Magában szívem közepén.
 Aranyló méhek jártak ott
 Ki és be, mind dolgozni kész
 S gyűlt sok keserű gond között
 Fehér viasz és szöke méz.
 Éjjel, hogy álom szállt le rám,
 Áldott látomás tűnt elém:
 Úgy rémlett, égő nap lobog
 Kihamvadt szívem közepén.

Égő volt, mert bő meleget
 Árasztott a rőt tűzhelyen
 És nap volt, mert úgy tündökölt,
 Hogy sírni voltam kénytelen.
 Éjjel, hogy álom szállt le rám.

Kállay Miklós fordítása

SPANYOLORSZÁG TÁJAIN

Ama föld fia, hol fellángoltak a fenyvek,
 S mely prédájára hág, mint zord hadak csizmája,
 A tölgyeket tarolta rég oldalán a hegynek
 S a törzsökös, sötét olajfákat kivágta.
 Ma szegény sarjai felnyögnek nyűtt seregbe;
 Vihar szaggatja az agyagos lomha földet
 S ragadja szent folyókon a téres tengerekbe,
 Sóhajtón, zuhogón vad rónákat nyöszörget.
 E sarj nyers vándorok zord törzséből szakadt,
 Pásztor nép volt s gyapjas merinóit terelte,
 Estremadurában párolgó nyájakat
 Portól lepelt utak arany napjától verve.
 Kis, nyeszlett, fürge nép, ravaszkas két szemé
 Mélyenülő, gyanakvó és nyugtalan; alakra,
 Mint ij íve feszült; arcuk szikár s ere
 Kiül, mint csontja s a szemöldök barna gyapja.
 A földön s falun itt gonoszok bőven élnek,
 Képesek esztelen s állati rosszaságra.
 Rút külső köntösét hordja az ocsmány lélek
 És mind a hét főbűn felesküdt rabszolgája.
 Irigységtől zavart s bús szemmel őrzi féltve
 Zsákmányát. Azt, ami szomszédjáé, sokalja.
 Csapás ellen nem küzd s nem kedveli kincsét se.
 Mindegy neki: szerencse vagy kába balsors alja.
 E földek szelleme vérengző s elvadult
 S a késő alkonyon, a komor messze dombon
 Felóriáslik egy ijász, alakja dült,
 Mint roppant kentaur, fellegnyilakat ontón.
 S látod a megtiport s szikkadt fensíkokat.
 Édenkert sose állt átokvert tájain.
 Sasok otthona ez, bús bolygónk itt rohad
 S tévetegen bolyong, mint úzótt árny, Kain.

Kállay Miklós fordítása